

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szent István Campus

szakot gesztoráló intézet neve

**Hulladékkezelési és -hasznosítási szakmérnök szakirányú
továbbképzési szak**

**Szennyvíziszap komposzt mezőgazdasági felhasználási adatainak
és jogszabályi környezetének elemzése**

Belső konzulens: Dr. Béres András
Campus-főigazgató

**Belső konzulens
intézete/tanszéke:** Egyetemi Laborközpont

Külső konzulens: Név
beosztás

Készítette: Sztupár Zsuzsanna

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Szent István Campus, Miskolci Egyetem

Az Európai Unió körforgásos gazdálkodásának célkitűzése, hogy minél kevesebb hulladék kerüljön lerakásra. Bizonyos hulladéktípusok mezőgazdasági felhasználásának kedvező hatása is van, amellett, hogy csökkenti a lerakóba kerülő hulladék mennyiségét. Az elegendő mennyiségű és biztonságos élelmiszer előállítása miatt, Magyarország termőtalajainak megóvása és javítása elengedhetetlen. A szerves anyag utánpótlás jelentősége még sosem volt ennyire fontos. A szennyvíziszap komposztok, mint tápanyagutánpótló anyagok felhasználása potenciális megoldásként szolgálhatnának ezen problémákra, de mégsem történik meg olyan mértékű kijuttatásuk, mint amelyre a keletkezett mennyiségek alapján lehetőség lenne. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal által gyűjtött adatok alapján szeretnék képet kapni a kijuttatott anyagok beltartalmi értékeiről, valamint a toxikus elemek jelenlétéről, amelyet a hatályos jogszabályok ismeretében értékelek. A talajvédelmi felügyelők és a talajvédelmi szakértők által kitöltött kérdőíveket feldolgozva keresem az összefüggéseket a technológia veszélyek, a jogszabályok adta keretek, beltartalmi értékek, valamint a kijuttatási mennyiségek között.

A kijuttatási adatokból megállapítható, hogy a szennyvíziszap kijuttatása nagyobb mennyiségben és nagyobb területen történik, mint a szennyvíziszap komposzt kijuttatása. A két anyag típus közül a gazdálkodók azt választják inkább, amelynek magasabb az N; P, és K makroelem tartalma. A választási szempontok között van a kijuttatást végző gépek rendelkezésre állása, a kijuttatási engedélyezési eljárás szigorúsága, valamint a lakosság tűrőképessége. 10 éves időintervallumot vizsgálva elmondható, hogy a kijuttatási terület és mennyiség csökkenő tendenciát mutat.

A jogszabályokat napi szinten alkalmazó talajvédelmi felügyelők és talajvédelmi szakértők véleményei alapján megerősítést nyert, hogy a szennyvíziszap és szennyvíziszap komposzt alkalmas talajjavításra, tápanyagutánpótlásra, valamint műtrágya helyettesítésre. A megkérdezettek véleménye szerint a jelenlegi jogszabályi rendelkezések néhol szigorúak és hiányosak. A kérdőívben leírt tapasztalatok a komposzt előállítási technológiák be nem tartásáról számolnak be.

Javaslom a jelenlegi szabályozás felülvizsgálatát, mert a technológiák és a kijuttatási gyakorlatok változása feleslegessé tesz bizonyos előírásokat és ezzel egyidőben új feltételek bevezetését kívánja meg. Kiemelném a szennyvíziszap komposztra vonatkozó toxikus és veszélyes anyag határértékeket, amelyeket a szennyvíziszapra meghatározott szintre igazítanám. Szorosabb együttműködés kialakítását javaslom, a technológiát ellenőrző és a mezőgazdasági felhasználást engedélyező hatóságok között.

Amennyiben az agrártámogatások tiltják bizonyos anyagok felhasználását, akkor a körforgásos gazdálkodási vagy talajjavítási célok mellékessé válnak. A gazdálkodók nem lesznek nyitottak a más típusú anyaghasználatra, még akkor sem, ha nagyobb volumenű társadalmi hasznosulást érhetnének el. Az agrártámogatások célja nem azonos a hulladékgazdálkodási érdekekkel, amennyiben a mezőgazdaság jelentős mértékű részvételét célozzuk meg a hulladékfelhasználás, tekintetében, akkor szükséges újfajta támogatási rendszert kidolgozni, amely közös célokat fogalmaz meg.